REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.
Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate.
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr 30, etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 230. Brașov, Sâmbătă 18 (31) Octomvrie. 1908.

„Din mizeriile noastre“.

I.

Suntem datori c'un răspuns „Tribunei“ din Arad, care într'un articol de fond întitulat: „Din mizeriile noastre“ s'a încercat a da o lămurire într'o cestiune foarte delicată pentru ea nu mai puțin ca și pentru un corespondent al ei dela Cluj.

Cetitorii noștri au ghicit de sigur că e vorba aici de cazul cu „avizul“ sau „anunțul“ apocrif și falzificat, despre un pretins „curs de cantori“ la Cluj, care s'a strecurat fără știrea redacțiunii în coloanele „Gazetei“. Adecă, drept spunând, cazul în sine e prea trivial și de nimica, decât ca să fi meritat a ne ocupa de el mai de aproape. De mare gravitate sunt însă cele ce stau în legătură cu acest caz pentru ilustrarea mizeriilor, de cari în adevăr sufere societatea noastră; mizerii, ce — trebue s'o spunem verde, — turbură mult și sufletul pressei noastre, fiindcă din nenorocire ele își află mai mult sau mai puțin încurajarea, hrana și adăpostul lor în „picanteriile“, îmbibate de patimi și de uri josnice personale, ce se furișează, prea mult cu știrea și prea puțin fără de știrea redactorilor, prin coloanele unora dintre ziarele noastre.

Este o calamitate, o mare calamitate, că în urma aceasta gustul publicului cetitor s'a stricat la noi atât de mult, încât astăzi ziarele noastre par interesante mulțimei rău nărăvite a cetitorilor numai atunci, când publică certele scandaloase, ce se petrec cu prea multă prisosință prin centrele și ținuturile noastre.

Faptul acesta de tot întristător îl mărturisește, ba mai mult îl constată cu îndrăzneală însăși „Tribuna“, când, cu privire la certele din Cluj, zice în amintitul articol (nr. 221 dela 4 (17) Oct. a. c.):

»La Cluj dăinuește și acum cea mai mare vrajbă între Români. Drept urmare, ei sunt împărțiți în două tabere și se răsboesc în două ori trei gazete«.

Așadar răsboire fără sfârșit între persoanele cutare și cutare cu concursul a două ori trei gazete.

Trebue să constatăm cu multă părere de rău, că confrații dela „Tribuna“ vor să ne aibă cu orice preț și pe noi drept *„socios malorum“* și să ne solidarizeze cu obicinuita ei atitudine în afaceri de certe, numărând și „Gazeta“ noastră între cele două trei, despre cari afirmă că găzduesc corespondențele și articolele învrăjbiților din Cluj. Ne pare rău și ne doare, cu atât mai mult cu cât dânșii susțin în același timp și în același articol despre sine următoarele:

»Încât ne privește, suntem în destul hărțuiți de pressa dujmană și dorim din suflet, ca sentimentul de confraternitate între soldații aceleiași cauze să fie cât se poate de leal«.

Lăsăm să judece confrații noștri înșiși, nu cu înclinările inimei lor, ci cu mintea rece, dacă poate fi leal, când cu câteva rânduri mai sus „Tribuna“ afirmă în articolul ei

»că »Gazeta« dela Brașov, publică cu predilecție ceea ce vine la socoteală grupării înjghebate la banca »Economul« condusă de protopopul gr. cat.«

și când mai adauge:

»Confrații noștri dela Brașov au mers cu condescendența până acolo că au apărat pe cele două figuri triste din Cluj, chiar când ele se puseseră în contradicție cu întreaga obște românească, insultând pe deputatul Dr. Alexandru Vaida, chiar atunci, când el s'a expus mai mult în apărarea neamului. Și de atunci încoaci confrații dela Brașov au susținut cu un zel demn de o cauză mai bună, la toate ocaziunile, pe protopopul greco-catolic dela Cluj, care pe unde a fost numai zavistii a făcut și care de când e în Cluj par'că ar fi întrat tătarii«.

Așadar dacă Românii din Cluj se ceartă și se răsboiesc până la cuțite, dacă ai ajuns până a se denunța și a se da în judecată unii pe alții, dacă fatalitatea a voit ca ei, cei-ce odinioară emulau a sta în fruntea tuturor mișcărilor și acțiunilor naționale românești, când cel mai frumos esemplu de bărbăție și de solidaritate, ne oferă acest dureros spectacol în vremea cea mai grea ce am străbătut'o vreodată — „Gazeta“ aceasta bătrână și inconștientă „Gazeta“ cu înclinările, predilecțiile și naivitatea ei senilă, poartă vina de căpetenie, fiindcă publică cu predilecție ceeace vine la socoteală grupării înjghebate la banca „Economul“ condusă de protopopul unit din Cluj.

Două lucruri denotă „Tribuna“ în afirmările ei de mai sus. Întâi recunoaște ea însăși prin cuvintele „publică cu predilecție ceeace vine la socoteală grupărei“... că nu toate ce se publică în „Gazeta“ vin la socoteala protopopului din Cluj. Al doilea rezultă din cele afirmate de foaia arădană — în contradicție cu ceea ce însăși concede, — că „Gazeta“ ar fi mers în părtinirea protopopului amintit așa departe încât s'a făcut luntre și punte pentru acest om, care după ce a adus și propagat zavistiile în Cluj, așa că parcă cu el deodată ar fi întrat Tătarii între pacinicii Români din Cluj. Ba mai mult, confrații noștri în pretinsa lor lealitate confraternă, merg până a ne face un cap de acuzațiune națională, fiindcă am fi mers cu condescendența noastră pentru „tătarul“ de protopop și pentru soțul său în conducerea băncii „Economul“ până acolo, că am apărat pe aceste pretinse două „figuri triste“ din Cluj, „chiar când ele se puseră în contradicție cu întreaga obște românească inzultând pe deputatul Dr. Alexandru Vaida“.

Mai întâiu de toate respingem insinuația, că noi am practica sistemul confraților dela Arad de a ne îndrepta după gustul și plăcerile unora sau altora dintre abonații sau aderenții noștri, publicând numai ceea ce le-ar veni lor mai bine la socoteală. Dovadă că n'o facem, sunt colecțiile „Gazetei“, socotind numai de treizeci de ani încoace. De acolo se va vedea lămurit, că noi am venit pe vremuri adeseori în conflict cu cei mai buni amici ai noștri, de câte-ori cauza cea mare ne-a silit, după cea mai bună convingere și conștiință a noastră să-i combatem fără cruțare. Dovadă este că s'au răsculat în contra noastră dearândul și Sibiiul și Blajul și „Tribuna“ cea veche cu vechiul comitet național și „Tribuna“ cea nouă cu comitetele ei și noi tot am stat pe loc și avem conștiința, că nici unii dintre cei ce ne-au răsboit pe atunci cu atâta înverșunare, nu ne sunt azi dușmani de moarte, ci au recunoscut și recunosc imparțialitatea noastră, singurul capital moral, cu care am rămas dacă nu iubiți, cel puțin respectați ca oameni de omenie. Aceasta dovadă ne-o dau și confrații dela „Tribuna“ chiar în articolul, despre care vorbim, apelând, și cu aceasta ocaziune penibilă, la sentimentele noastre de confraternitate, pentru a face să se ralieze șirurile rărite ale ziariștilor noștri persecutați.

Așadar *„honny soit qui mal y pense!“*. Să mergem mai departe și să ne lămurim sincer și cinstit.

Protestăm contra ușurinței — căci n'am voi să-i zicem rea voință —autorului articolului din „Tribuna“, care prin contrazicerile lui bătătoare la ochi să tradează că una vorbește și alta simte — de-a ne acuza și condamna pe temeiul unor afirmațiuni false, aducând ca pretext fapte ce nu s'au petrecut niciodată. În „Gazetă“ nu am luat niciodată apărarea personală nici a conducătorilor băncei „Economul“ și nici a altor fruntași români fie din Cluj ori din altă parte. Cu atât mai puțin am putut lua deci apărarea personală a celor doi conducători dela „Economul“ față cu persoana d-lui Dr. Alexandru Vaida, cu cât nu ne este cunoscut ca acesta să fi fost vr'odată *inzultat* din partea-le. Rămâne în sarcina „Tribunei“ de-a documenta prin ce anume a fost inzultat. Până atunci să ne permită a-i zice, că unde a fost inzultare, nu poate fi vorba nici de inzultători, nici de-o apărare a lor.

De acolo că „Tribuna“ a avut și are predilecția dr-a inzulta pe cei doi bărbați din Cluj nu urmează, că aceștia ar fi inzultat pe d-l Vaida și dacă „Tribuna“ se provoacă la contradicția în care s'ar fi pus „cei doi“ cu întreaga obște românească. este întrebare dacă nu s'a pus ea un teren foarte lunecos și primejdios pentru ea și pentru tradițiile ei.

Socialiștii și pasivitatea. Cunoscutul conducător socialist Garami Ernö publică în n-rul recent al ziarului »Nepszava« un articol mai lung, în care pledează pentru pasivitate la alegerile viitoare parlamentare, dacă aceste alegeri se vor face pe baza votului plural. In schimb propune, ca partidul să se organiseze astfel, ca să corăspundă unei lupte, care va fi purtată în afară de parlament pe toate terenele. Această propunere a sa o va motiva pe larg la viitoarea adunare a partidului social-democrat din Ungaria.

Delegațiunea austriacă a votat alaltăeri în general și în amănunte budgetul ministeriului de externe și a început desbaterea budgetului Bosniei. In decursul desbaterei creditului pentru Bosnia, delegatul Biankini a declarat, că desbaterea asupra Bosniei poate fi luată dela ordinea zilei, deoarece delegațiunea nu mai este în drept a lua în desbatere budgetul Bosniei. Aceasta aparține cercului de competință a dietei bosniace, care trebue să fie representantă în delegațiuni. Cestiunea gravă este: în care delegațiune? Aceasta o poate resolvi numai unirea tuturor țărilor croate ale monarchiei pe baza dreptului public croat. Anexiunea celor două provincii, fără unirea lor cu Croația, nu va fi în folosul Monarchiei. Cea mai urgentă cestiune este acum eliberarea Croației de sub jugul maghiar. Dacă în Croația nu se va face ordine, întreaga politică balcanică a Monarchiei va suferi fiasco.

Manifestațiunile pentru votul universal.

Adunări de protestare în Sălagiu.

D-l *George Pop de Băsești*, președintele partidului național, a adresat fruntașilor din Sălagiu următorul apel:

Onorate Domnule și frate! Conducerea alianței naționalităților și a partidelor opoziționale din țara noastră a hotărât ca în 1 Nov. a. c. să se țină numeroase adunări de protestare în contra votului plural și pentru votul universal, votare secretă și votare în comune. Și fiind-că în falnicul nostru comitat Sălagiu de odinioară, când eram în primul plan a îndeplinirei datorințelor noastre naționale pe terenul politic, până astăzi nu s'a ținut încă nici o adunare de protestare, aflu de datorința noastră ca în 1 Nov. a. c. să ținem întruniri de alegători și de popor în toate 5 cercurile electorale de deputați dietali a comitatului nostru.

In scopul acesta pe d-ta ca președintul cercului electoral te invit ca în bună înțelegere cu frații conducători din cerc pe ziua de *1 Noemvrie să conchemați adunare de protestare*. Din adunare precum veți decide va fi cu scop a trimite cu supunerea cea mai loială adresa de umilita rugare cătră Majestatea Sa Împăratul și regele nostru apostolic prin cancelaria de cabinet implorând scutul prea înalt contra votului plural și cerând votul obștesc nefalsificat.

Ținerea adunării după lege trebue insinuată antistiei comunale în care se va ține întrunirea cu 24 oare mai nainte.

Băsești, la 25 Oct. 1908.

G. Pop de Băsești.

Adunare în Băsești.

Subscrișii convocăm adunarea poporală a cercului electoral Cehul Sălagiu în Băsești pe 1 Noemvrie st. n. c. la 1 oară după amiazi în localitatea curții domnului George Pop de Băsești, pe lângă programul următor:

1. Deschiderea adunării și constituirea. 2. Desbaterea cestiunei votului universal. 3. Propuneri. 4. Închiderea adunării.

Băsești, la 26 Oct. n. 1908.

George Pop de *Băsești*, Vasiliu *Pop*, Mihai *Bohățăl*, Andrei *Bălioanu*, Ioan *Longhel*, Dr. Mihai *Pap*, Dr. Alexandru *Pap*, Dionisiu *Pop*.

Adunare în Ileanda-mare.

Românii din cercul electoral al Ileanzii mari se convoacă la adunare poporală pe ziua de 1 Noemvrie a. c. înainte de amiazi la 11 oare în Ileanda mare.

Ordinea de zi: 1. Constituirea și deschiderea adunării. 2. Desbatere asupra stării politice referitor la votul universal

3. Propuneri și hotărâri. 4. Inchiderea adunării.

Ileanda-mare la 28/X 908.

Dr. Victor Pop
advocat.

*

Adunare în Boziaș.

Locuitorii români ai comitatului Târnavei mici se convoacă la *adunarea poporală*, ce se va ținea Duminecă în 1 Noiemvrie st. n. 1908, în comuna **Boziaș** (Borzás) la oarele 9 a. m. cu următorul program:

1. Constituirea biroului și deschiderea adunării. 2. Situația politică generală și votul universal. 3. Proiect de rezoluțiune. 4. Inchiderea adunării.

Boziaș, la 28 Octombrie st. n. 1908.

Laurenţiu *Pascu*. Dr. Romul *Boilă*. Grigoriu *Nistor*. Ioan *Anca*. George *Săbău*. Nicolae *Platon*. Nicolae *Costea*. Victor G. *Maior*. Iuon *Muntean*. Vasilie *Pop*. Teodor *Vassiu*. Danil *Boilă*. Gerasim *Popa*. Iulius *Anca*. Pantilie *Popa*. Simion *Anca*. Teodor *Muntean*. Gerasim *Avram*.

*

Adunare în Șonfalău.

Locuitorii români ai comitatului Târnavei mici se convoacă la *adunarea poporală*, ce se va ținea Duminecă la 1 Noiemvrie st. n. 1908, în comuna **Șonfalău** (Sövényfalva) la oarele 11½ a. m. cu următorul program:

1. Constituirea biroului și deschiderea adunării. 2. Situația politică generală și votul universal. 3. Proiect de rezoluțiune. 4. Inchiderea adunării.

Șonfalău, la 28 Octomvrie st. n. 1908.

Laurenţiu *Pascu*. Dr. Romul *Boilă*. Nicolae *Platon*. Ioan *Anca*. Zachiu *Suciu*. Grigorie *Nistor*. Naftailă *Muntean*. Victor G. *Maior*. Naftailă *Popoviciu*. Vasile *Pop*. Dumitru *Belia*. George *Oprea*. Ștefan *Suciu*. Danil *Boilă*. Ioan *Medeșan*. Iuliu *Anca*. Alexandru *Medeșan*. Simion *Anca*. Petru *Suciu*. Pompeiu *Demian*.

*

Adunare în Cetatea de Baltă.

Locuitorii români ai comitatului Târnavei mici se convoacă la *adunarea poporală*, ce se va ținea Duminecă în 1 Noiemvrie st. n. 1908, în comuna **Cetatea de Baltă** (Küküllővár) la oarele 2 p. m. cu următorul program:

1. Constituirea biroului și deschiderea adunării. 2. Situația politică generală și votul universal. 3. Proiect de rezoluțiune. 4. Inchiderea adunării.

Cetatea de Baltă, la 28 Octomvrie st. n. 1908.

Nicolae *Todoran*. Laurenţiu *Pascu*. Miron *Dascăl*. Dr. Romul *Boilă*. Vasile *Lica*. Ioan *Anca*. Nicolae *Tătar*. George *Danilă*. Șofron *Todea*. Victor G. *Maior*. Nechită *Tătar*. Grigorie *Nistor*. Nicolae *Cucuiu*. Vasile *Pop*. Mihailă *Cucuiu*. Iulius *Anca*. Vasile *Tătar*. Simion *Anca*. Vica *Tătar*. Danil *Boilă*. Ioan *Oltean*. Ioan *Părău*. Andreiu *Cucuiu*. Nicolae *Părău*. Ioan *Cucuiu*. Petru *Stan*.

*

In 1 Nov. se vor mai ținea adunări poporale în cauza sufragiului universal — precum ni se comunică — în următoarele comune din comitatul Sibiiului: *Apoldul-mic*, *Rod*, *Galeș*, *Ludoș*, *Cacova*, *Topârcea* și *Aciliu*.

De asemenea se vor ținea vre-o 20 adunări în mai multe comune din comitatul Hunedoarei.

*

In *Bănat* se vor ținea Duminecă în 1 Nov. adunări poporale în comunele *Sărăzani*, *Pogănești*, *Recița-montană*, *Voivodinți* și *Bocșa-română*. Adunarea poporală din Satul-nou a fost oprită.

Adunare poporală în Lăpușul-Unguresc.

Lăpușul ung. 28 Oct. n.

Vremuri grele trăim naționalitățile, dar mai grele noi Românii. Până acuma ne-am apărat în contra agresiunilor, acuma atingându-ne cea mai scumpă avere, se recere luptă, luptă desinteresată. Așa luptă se duce pentru votul universal. Insă lupta aceasta nu e numai a noastră, ci a tuturor patrioților buni în contra claselor privilegiate, cari simțindu-și poziția lor sguduită, voiesc a și-o menține și asigura și pe viitor. — Acuma să cunosc ostașii buni, dar avem și dezertori, de cari mântuește-ne Doamne. Acești din urmă nu simt atentatul pus în prospect în contra noastră, fiindu-le nervii tâmpiți. Tâmpiți sunt nervii, tâmpită e viața, tâmpiți sunt și dânșii. Dar de unde atâtea defecte? Duc lipsă de cultura simțămintelor, de cultura intelectuală, — care numai în muncă o poții câștiga, — și trăiesc în mocirla nepăsării. Dela aceștia nu ai nimic ce pofti, n'au ce da societății, nici nu trebue, ce ar voi, se dee.

Cu atât mai multe calități bune au conducătorii firești ai neamului, cari cu îndoită atențiune grijesc comorile, ce le mai avem. Și la pericolul, ce ne amenință suflă trimbița, care auzându-o bravii luptători, se adună și se sfătuesc, cum ar putea-o duce la izbândă. Așa au făcut conducătorii din cercul Lăpușului-Unguresc. Au convocat adunare poporală pentru votul universal pe 22 Octomvrie a. c. st n. Poporul ascultând glasul conducătorilor a și luat parte într'un număr imposant. Pe la oare 2 p. m. aștepta cu nerăbdare, să audă glasul convocătorilor. Și apar, D-l Dr. *Gavril Buzura* advocat în Lăpușul-unguresc le spune, pentru ce sunt convocați, propune și adunarea alege cu aclamațiune de prezident pe d-l protopop Vasile *Duma* și de secretar pe Aurel *Bărbos* cand. de adv. Prezidentul ocupându-și locul, adresează o vorbire, în care arată scopul adunărei de azi.

Apoi în chestiunea votului universal vorbește bine și cu însuflețire, care se transpune și la ascultători, d-l Dr. G. Buzura, advocat. Le vorbește despre dreptul de vot în prezent, și despre cel plural, pe care voiește guvernul să-l întroducă, și despre cel universal, egal, secret, fără restricții și exercitat după comune, care în urma pactului cu Coroana e obligat să-l întroducă guvernul actual. Folosește asemănări nimerite, cari îi plac foarte poporului, și le aproabă sgomotos. Arată măsura drepturilor și datorințelor, care trebue să fie egale, menținând echilibrul. Sfârșește între aplauzele poporului.

La chestiune vorbește încă un țăran, proprietar, Teodor *Cociș*. — Apoi urmează d. Ioan *Oltean* preot în Suciul de sus. După o scurtă întroducere cetește următoarea moțiune:

»Adunarea poporală ținută în Lăpușul-unguresc la 8 (22) Octomvrie 1908 protestează, și respinge cu indignare proiectul guvernului despre votul plural și celelalte restricții, pe care-l consideră de o călcare a obligamentului luat asupra sa în pactul încheiat cu Coroana în privința întroducerei votului universal, egal, secret, fără orice restricții și exercitarea lui după comune. Decide, că hotărârea aceasta să o comunice Majestății Sale Regelui Apostolic pe cale telegrafică«.

Adunarea primește aceasta moțiune ca concluz, în senzul căruia s'a expedat telegramă Majestății Sale. După asta presidentul mulțumind poporului pentru purtarea deamnă, ce au arătat'o cu aceasta ocaziune, închide adunarea.

Adunarea a decurs în cea mai esemplară ordine, și poporul s'a împrăștiat cu credința în inimă, că pe lângă așa conducători o va duce la isbânda dorită, sperând și încrezându-se în simțul de dreptate al Monarhului nostru.

Raportor.

Intrunirile naționaliste în România sunt nota zilei. Aceste întruniri ocupându-se cu politica exterioară a României și luând poziție mai ales în cestiunea raporturilor țării cu Austro-Ungaria, vestesc un mare și însemnat reviriment în opiniunea cercurilor independente din mijlocul poporațiunii române a regatului. Intre întrunirile pregătitoare ale marilor adunări sau meetinguri este și aceea ce s'a ținut Sâmbătă în sala »Dacia« din București la inițiativa unui grup de cetățoni de diferite colori politice.

Intrunirea dela „Dacia“ a fost presidată de d-l prof. *Dr. Manolescu*. Primul vorbitor, *Dr. Băilean*, arătând că întrunirea are de scop a se consfătui pentru un mare meeting ce se va ținea peste o săptămână, zise, că în România s'a neglijat mult politica externă, care în Bulgaria, Serbia, Muntenegru este ecoul rezultatelor politicei naționale. Accentuiază că »România trebue să ceară Austro-Ungariei să respecteze ce este al ei: *să nu mai pună în comisiunea dunăreană nici un mosafir nou*. Din atâtea convenții câte le-a avut cu Austro-Ungaria țara a eșit sângerată; avem convenție veterinară, dar o plătim greu... Austro-Ungaria să înțeleagă că durerile fraților de dincolo sunt ale noastre; trebue să cerem încetarea prigonirilor pe orice cale«.

Dr. E. Sterian: »Mărfurile austro-ungare au mare trecere pe piețele române, iar mărfurile române sunt supuse la carantină, prietinia cu Austria — zice — ne face rău și nu-o mai putem răbda. Cerem [illegible] Nu trebue să ne plecăm capul la tripla alianță«. Au mai vorbit d-nii: *Mihalcea* apoi *Gh. Vasiliu*, *M. Demetriad* advocați și căpitanul *Diamandescu* care zise între altele: »Austria de 40 de ani și-a dat osteneala a face rău Românilor, în Bucovina a protejat pe Ruteni contra Românilor«... »Lăsând tertipurile diplomatice trebue să ne întărim prin noi înșine, să facem sacrificii și să ne înarmăm până în dinți căci numai astfel vom putea stăpâni în Dobrogea«. A vorbit și *Dr. Lascu*, pe care unul din vorbitori l'a adus ca esemplu cum se persecută azi cei ce fac servicii neamului lor. *Dr. Lascu* răspunde că va întra în temniță cu mult curagiu, căci ori-cine trebue să-și ia pedeapsa; apoi spune, că încă și azi poporul unguresc crede că poporul românesc nu va lua nici odată partea Românilor austro-ungari; sperează că manifestația de Duminecă va lămuri situația. Au mai vorbit adv. *Davidescu*, d. *Cristu Negocscu* care zise: »azi e vorba de existența neamului și trebue să o apărăm căci altfel pierim“. In fine d-l *T. Policrat*. Toți vorbitorii au cerut ca România să aibă o atitudine energică și deamnă în politica exterioară și să reclame pentru ea compensațiunile ce i-se cuvin în împrejurările de față. In fine *Dr. Manolescu* închide întrunirea anunțând ținerea unui mare meeting peste 8 zile.

Tot în seara de Sâmbătă comitetul *Ligei* a ținut o întrunire pregătitoare pentru meetingul de Marța trecută, despre care am relatat deja.

Adunarea generală a comit. Alba-inferioară.

In zilele de 21 și 22 l. c. s'a ținut, precum am anunțat, adunarea de toamnă a comitatului Alba-inferioară, la care au luat parte și vre-o 20 membrii români, deși obiectele importante dela ordinea zilei ar fi pretins presența tuturor membrilor români. Dintre membrii români remarcăm pe d-l dep. Dr. I. Maniu, canonicii Dr. A. Bunea, G. Pop, Dr. I. Marcu, St. Pop, profesorii I. F. Negruț, G. Precup etc. Membrii din cercul Zlaguei și Bărăbanțului, fiind excepționați, n'au fost învitați.

Inainte de a întra în ordinea zilei d-l deputat dietal Dr. Iuliu *Maniu*, între continue strigăte din partea ungurilor, interpelează în românește, în cauza membrilor din cercul Zlagna și Bărăbanț, cari au fost excepționați, și totodată protestează și în contra modalității, cum să fac și să expediază convocătoarele, cari abia cu 1—2 zile înainte de congregațiune, sosesc la mâna membrilor. Dar pe cât de energic și lămurit să spuneau argumentele d-lui Dr. Maniu, scrie »Unirea«, pe atât de fără rost și nemulțumitor veniră răspunsurile comitelui suprem și a celui de al doilea. In cauza convocatoarelor întârziate se punea vina pe poște.

La preliminariul de spese pe anul 1909 a luat cuvântul, tot în românește, d-l canonic Dr. Augustin *Bunea*, care cu puternica sa oratorie a constatat o serie de lucruri dureroase ce se petrec în acest comitat, și cari nu l'au îngăduit să voteze preliminariul de budget.

Din energicul discurs al d-lui canonic reproducem declarația bărbătească, cu care a încheiat espunerile sale:

»Poporul românesc din com. Albei-inferioare nu este fericit, pentru că nu poate fi fericit un popor, care trebue să-și teamă de organele administrative, de diregătorii săi proprii, bunurile sale cele mai înalte, credința sa, limba sa, instituțiunile sale religioase și culturale și chiar existența sa. Dar poporul românesc din comitatul acesta nu este un popor nenorocit, căci numai acel popor este aievea nenorocit, care el însuși se desprețuește pe sine, se urgisește și se lapădă pe sine. Poporul românesc din contră se prețuește pe sine, este mândru de ființa sa românească, deși se află într'o situațiune tragică, căci pe când fiii săi sunt duși să moară în codrii și între stâncile Bosniei și Herțegovinei între sunetele cântecelor naționale și mai ales ale lui »Deșteaptă-te Române«, pe atunci acasă în acest comitat până și femeile române sunt târâte înaintea tribunalului pentru cântecele lor naționale.«

In tot cursul desbaterilor mai vârtos le-a dat de lucru d-l deputat Maniu, care și-a ridicat cuvântul său la toate cestiunile care au privit interesele Românilor

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Mișcarea artistică și culturală în România.

In anul 1907 s'a înființat la București Societatea *»Domnița Maria«* în scop de a sprijini și răspândi în țară cultivarea artei naționale, de a întroduce iarăși vechile desemne românești, îmbrăcăminte, mobile, covoare, case etc. Și în România ca și în alte țări locuite de Români, de un timp încoace s'a observat că poporul își părăsește pitorescul și variatul port național, pe care'l înlătură mai ales greșita nizuință de a se îmbrăca cu haine făcute din stofe mai slabe și deci mai scumpe de fabrici. Datoria fiecărui bun Român trebue să fie combaterea acestei năzuințe și sfătuirea a se întoarce iarăși la vechiul port. De asemenea e de dorit ca să se cultive porturile feliurite din deosebite ținuturi, după cum țăranca artistă le imitează din geniul ei, a da fiecare Român tot sprijinul în această direcțiune și a combate ideea întroducerei unui singur port național.

Societatea »Domnița Maria« — este pusă sub înalta protecțiune a *M. S. Reginei României*, care este președintă onorifică a Societății și este sub înalta direcțiune și președinție a *A. S. Principesa Maria a României*, care se interesează foarte mult de arta națională, iar vicepreședintă Doamna *Elisa I. Brătianu* născută principesa Știrbei, de asemenea una din doamnele cari se ocupă cu colecționarea obiectelor naționale și studiul lor. Această societate și-a propus a încuraja cultivarea artei românești a răspândi învățământul desemnului, — care este un mijloc foarte puternic de cultură, — a organiza expoziții, a ținea concursuri între artiști, meseriași și școalele profesionale și de meserii, a înființa premii, a alcătui muzee și biblioteci de artă națională, a ținea conferințe a publica deosebite scrieri și albume relative la arta națională.

Membrii sunt fondatori, activi (cari plătesc o rată anuală de 10—15 lei) și membrii corespodenți din țară și străinătate — cari pot fi scutiți de taxe. Artiștii pictorii, sculptorii și architecții precum și membrii corpului didactic pot fi primiți ca membrii și scutiți de taxe.

In primăvara anului curent, societatea a escris un concurs pentru olarii români din țară (olari țărani). S'au trimis din partea olarilor fel de fel de vase lucrate cu izvoade vechi și cu forme românești așa cum se obicinuește în partea locului unde se află. N'au fost admise vase artistice, nici după modele sau cu desemne străine. Rezultatul acestui concurs a reușit peste așteptare. S'au trimis ulcioare, strachine, farfurii, blide, sfeșnice și multe alte feliuri, de cătră 163 de olari. Cele mai multe vase erau foarte frumos lucrate cu desemne vechi foarte interesante. S'au și premiat mulți dintre cei ce au concurat.

Vasele premiate precum și o mulțime altele nepremiate și cumpărate s'au așezat în *„Muzeul de artă națională și etnografic“* (al statului) din București, unde se pot admira de orice vizitator.

Observ că culorile, la cele mai multe vase, sunt foarte armonice, nu sunt strigătoare, și combinațiunea fondului cu a feluritelor desemne foarte potrivite și cu mult gust aranjate.

Totodată s'a escris un alt concurs general pentru covoare (scoarțe sau pocruțe), care trebue trimise până cel mai târziu la 26 Octomvrie v. 1908 (ziua de Sf. Dumitru). Româncele din oricare țară pot concura.

Este în adevăr de plâns halul, în care au ajuns țesăturile românești și îndeosebi scoarțele (covoarele) velințele și lăicerile. Și-au perdut originalitatea, farmecul și trăinicia de odinioară. In locul țoalelor vechi se produc azi, fie de țărance, fie de clasa inteligenței noastre, niște țesături ușoare și mai ales tare urâte. Lâna curată, toarsă altădată în casă, se amestecă acuma cu bumbac.

In locul văpselelor strămoșești făcute de țărance din buruieni, rădăcini sau coajă de copaci se întrebuințează astăzi văpsele de anilină, cari nu sunt de loc trainice. Dar nici nu mai sunt așa de durabile pocruțele, căci țesătura nu e bine bătută la răsboi. Iar ceeace este mai trist e că și țărancele au întrodus modele nemțești sau dela alte neamuri, diferite flori, în culori strigătoare, lipsite de armonia nuanțelor și absolut neromânești. Este foarte trist să părăsim minunatele desemne și figuri vechi românești, care sunt admirate de toată lumea pricepătoare, românească sau străină, pentru niște ciudățenii străine.

Societatea »Domnița Maria« pentru ca să dea o nouă viață, românească, acestei admirabile industrii casnice, a decis la propunerea A. S. R. Principesa Maria să escrie concursul pentru covoare.

Au mai vorbit d-l Ioan F. Negruțiu, profesor preparandial în Blaj, în contra comisiunei permanente și a propus, ca școala de viță de vie dela Ighiu, susținută de comitat, să nu se predea inspectoratului colonizărilor dela Cluj, ci să se susțină și pe departe, ca astfel locuitorii comitatului să se poată ajuta si îndemna la cultivarea viei cu mai mare folos și izbândă. Profesorul Gavrilă Precup, considerând, că în banii publici ai comitatului nostru sunt și capitale românești, a propus, ca acești bani să se plaseze spre fructificare și la băncile românești de pe teritoriul comitatului, cari înfloresc și dau deplină garanță. O singură propunere românească s'a primit, aceea a d lui canonic Dr. Izidor Marcu, cu privire la închiderea crâșmelor în sărbători și Dumineci.

STIRILE ZILEI.

— 17 Octomvrie v.

Mișcarea teatrală la noi. Cu o viuă plăcere înregistrăm știrea, că comitetul filial brașovean al societății p. fond de teatru român va da acum Duminecă o reprezentație teatrală în *Cohalm* iar Dumineca următoare o reprezentație aici în *Brașov.* Indată după înființarea comitetului filialei membrii săi s'au pus pe muncă și au studiat sub conducerea abilă a d-lui A. P. Bănuțiu în timp relativ scurt trei comedii bine alese. La reprezentația, care se va da acum Duminecă în 1 Nov. n. în Cohalm, se vor juca următoarele piese:

1. *Băi de mare*, comedie într'un act de A. din Dorna. Distribuția rolurilor: Nastasache Pricipescu, moșier, D-l Vasile Neguț, Sevasta, soția lui, D-na Maria Popescu, Aneta, fata lor, Dș. Virginia Branisce, Vântureanu, tinăr proprietar, D-l Aurel P. Bănuțiu, Marița, servitoare, Dș. Lucia Bogdan.

2. *Curiozitate muerească*, comedie într'un act localizată de D-na Maria Popescu n. Bogdan. Distribuția rolurilor: Manolache, D-l Aurel P. Bănuțiu, Sofița, nevasta lui, D-na Maria Popescu, Penescu, tapețier, D-l Vasile Neguț, Lucia, fata Sofiței, Dș. Ecaterina Pitiș, Anica, cameriera, Dș. Lucia Bogdan, Secretarul, D-l Dr. Alexandru Bogdan.

Prețul de intrare: Locul I. 2 Cor., loc. II 1.50 cor., loc. III 1 cor., stal 60 fil. După reprezentațiune dans! Taraful lui Russu din Făgăraș. Suprasolvirile se cvitează publice.

Măcelul dela Fakert. Ancheta măcelului dela Fakert s'a terminat. S'a constatat ceeace era de prevăzut că jandarmii au avut drept de a uza de arme, de oarece au fost amenințați de mulțime. Au fost arestați doi germani, amândoi vânzători de turte dulci, și au fost puși sub acuză pentru ațâțarea poporului în contra jandarmilor.

Pungași îndrăzneți. O pungășie, cum rar îi poți găsi părechia, s'a săvârșit alaltăeri în localul filialei băncii comerciale din Pesta noua. Pe la oarele 12 din zi s'a oprit în fața amintitei bănci o trăsură din care se dădură jos doi bărbați eleganți. După ce plătiră birjarului, intrară în localul cassei băncii, fiecare în mâni cu câte un revolver și pumnal. Cei patru funcționari, ce se aflau în acel moment în localul cassei, rămaseră încremeniți văzând îndreptate spre ei armele ucigătoare. »Cine se mișcă din loc, e mort!« strigară banditii și deoarece nici unul dintre cei patru funcționari n'avea chef să moară în acel moment, stătură smirnă. In acest timp cei doi pungași scotociră cassa și scoaseră o suma de 40,000 cor. După aceasta părăsiră sala, tot cu revolverele îndreptate spre funcționari. Văzându-se în fine afară, încuiară degrabă ușile localului, tăiară firele telefonice, apoi o luară la sănătoasa. Funcționarii revenindu-și în fire, s'au repezit mai întâiu la telefon, observând însă că nu funcționează și văzându-se încuiați, au dat alarmă. După multă gălăgie a venit în fine un servitor care a descuiat ușile. S'a făcut îndată arătare la poliție, care a început cele mai întinse cercetări, avizând telegrafic toate stațiunile căilor ferate și toate comunele din jurul Pestei despre îndrăznețul furt.

O telegramă mai nouă anunță, că banditii au fost arestați în apropiere de Rakospalota, unde au ascuns banii. Ei se numesc Iosif Piaskowszky și Iuliu Antosievics, ambii lucrători de fabrică. Fiind confruntați cu funcționarii filialei băncii comerciale, aceștia au recunoscut în ei pe cei doi bandiți. Cercetările decurg.

Cununie. Domnul *Nicolae Marinel* și *Paraschiva Muntean*, originari din Brașov, își vor serba cununia lor religioasă, Duminecă în 19 Octomvrie st. n. (1. Nov. st. n.) a. c., în biserica Sfântului Nicolae din Prund, la oarele 12 din zi.

Redeschiderea școalei române din Belcamen. In urma dispariției bandelor de antarți, o delegațiune a Românilor din Belcamen s'a prezentat la Bitolia d-lui N. Tacit și a cerut ca să le trimeată un institutor ca să redeschidă școala. De asemenea o altă delegațiune a intervenit tot în acest sens pe lângă d-nii dr. Leonte și Lazăr Duma. Li s'a promis că cererea va fi în curând satisfăcută.

Reapariția bandelor grecești. Din Epir se comunică, că în împrejurimile Turiei și-a făcut apariția o numeroasă bandă de antarți. Scopul acestei bande este de a teroriza pe români cu ocaziunea alegerilor.

De ale Țării Oltului.

— Urmare. —

Și cu toate cele arătate mai adineaori, afluența către carierele liberale este enormă și clasa zisă a inteligenței sporește din an în an. Intr'o singură comună unde până bine de curând erau 2 învățători streini de comună, acum sunt 8 învățători și 5 preoți din loc — dar în aceeași comună sunt 2 negutători jidani, 3 meseriași unguri față de un singur meseriaș român. Țara Oltului, după-ce a dat vr'o 20 profesori secundari României, a început acum să furniseze învățători fraților din Dobâca și Solnocul din lăuntru și în vicariatul întreg al Făgărașului, deși se întinde peste 2 comitate, de vre-o 3—4 ani nu se mai ivosc vacanțe la posturile de învățători. Apoi învățătorii noștri, dar și preoții cari sunt cei mai mulți inițiatorii și agenții băncilor unii și la câte 2—3, îndeamnă pe popor ca să ia bani cu camătă și să împrumute la banca cutare și cutare și prin aceea devin si ei *camătari* de frunte. Spiritul acela apostolic de zel și abnegațiune în favorul altuia dispare cu totul din sufletul lui — și eșind la iveală mai mult acela al cămătarului și agentului plătit de bănci — spiritul de samsar plătit îi ia locul.

Și apoi care va fi situațiunea internă de prin comune, unde sunt înființate școale așa zise de stat și între cei dela școalele confesionale? Cei mai mulți negăsind aplicațiune în școala românească din comună, vor trece de silă ori ademeniți de lefi mai bune la școalele statului, ce țintesc la maghiarisarea comunei și locuitorilor. D'aci se va naște în fiecare comună o vrajbă între frați ne mai pomenită. Cei dela școalele statului fiind și ei coborâtori din familii fruntașe ale satului nu se vor lăsa izolați și dați la o parte cu una cu două; caută să-și facă și ei partidă între săteni și să-și câștige aderenți pentru ideile lor, pentru a arăta progrese mai marilor lor, și ajutați și de organele administrative, de sigur că vor reuși a desbina comuna în două partide, cari se combat pe capete și rezultatul va fi demoralizarea poporului nostru. Și ce folos va trage poporul nostru din aceea, că cei numiți la școalele statului după un an doi de neprogres în satul lor (?) vor fi permutați undeva pe pustele Ungariei ori între slovăcime, ca să-i peardă pentru totdeauna pe ei și familiile lor pentru românime, creând ienicerismul mai crunt decât cel turcesc? Evident că și refugiul către cariera de învățător și de preot mai cu seamă pentru cei fără de studii sistematice ar trebui limitată la un *numerus clausus*, și abandonată tendința de a înființa filiale și *cooperatori* în comune, unde s'a măritat o fată sau un flăcău neunită sau unită, fie și fără aspirațiunea ajutorului de stat.

Pentru aceasta va să zică să renunțăm la calea culturei și progresului? Nici decum, ci *tinerimea trebuește îndreptată către alte ramure și ocupațiuni, poate mai productive și tot așa de onorifice ca și dăscălia și preoția* — către *comerciu și industrie*, dela care să tragă folos nemijlocit și poporul muncitor și să câștige bani buni la sine în comună vara și iarna. Durere, vedem că și absolvenții scoalelor secundare de comerciu, umblă cu anii după câte un post de *vicenotar comunal*, în loc de a face acei ani de practică la o casă mare de comerciu, ori la vr'o bancă ori întreprindere industrială. Voi cita câteva casuri:

Țara Oltului are vr-o 20 advocați și vr-o 30 de candidați de advocați români, are 17 bănci proprii și alte vr-o 3 apropiate (tot românești), are păduri de dat în tăiere de vr'o 108 mii jughere — și materii prime de zeci și sute de milioane, însă *n'are nici o singură întreprindere românească fie industrială ori comercială.* Dar vezi și auzi discutându-se la întrunirea cutare și cutare de preoți și învățătorii noștri planul de a mai înființa încă o bancă în satul cutare și cutare, căci nu sunt destule belele pe capetele oamenilor. Se deschide linia ferată, crâmpeiul dela Făgăraș înainte spre Brașov, și ai noștri lipsesc pretutindenea ca și când acea arteră de comunicațiune nu i-ar privi pe ei direct în prima linie, luându-le posibilitatea de a pune în valoare pădurile lor încă neatinse de săcure, și deosebitele materii prime. Bine, că cel puțin »*dipotatul*“ nostru »naționalist« își deschide gura de a aduce câte un Ungur scăpătat sau derangiat financiarmente dela Budapesta între noi, ca să le arate și impuște vânatul nostru *pe gratis* iar nu caută să aducă pe vre-un lord englez bogat ori vr'o companie engleză, căreia să-i ofere pe bani grei cel mai bogat teren de vânătoare și de escursiuni alpine din Europa cu capre negre, cerbi, căprioare, râși, urși, lupi, mistreți, păstrăvi, păstrugi și alte animale nobile, cari să lase bani grei în comune și la locuitori și să atragă convoiul turiștilor internaționali spre satele noastre, unde aproape toți se pot înțelege ușor cu poporul de rând și fără de tâlmaci.

Dar aceasta este prea departe de noi și peste orizontul Oltenilor noștri. Mai aproape sunt [illegible] de piatră, de var și de marmoră.

(Va urmă).

Spre acest scop s'a publicat în ziarele din România, rugând pe femeile, cari se îndeletnicesc cu țesutul, să facă câte o scoarță, covor, pocruț, cum vor crede ele mai frumoase, dar numai cu izvoade cât se poate de vechi. Nu se vor primi țesături cu modele noi de animale și flori, luate după covoare străine.

Asemenea se cere ca văpselile lânei să fie făcute în casă și să nu se întrebuințeze pentru văpsirea lânei văpseli din prăvălii. Covoarele ce se vor trimite pentru premiare se cere să nu fie mai mari de 3 metri lungime și 1.50 m. lățime; mai mici însă pot să fie. Premiile pentru cele în adevăr frumoase vor fi de câte 200 și 100 lei, pe lângă aceasta se va da și câte un certificat iscălit de însăși A. S. R. Domnița Maria.

Covoarele nepremiate se vor vinde cu prețul arătat de proprietar în folosul proprietarului, ear cele nevândute se vor înapoia.

Societatea speară astfel că concursul acesta va da un rezultat tot așa de frumos ca și al olarilor. Atragem deci atențiunea sătencelor asupra acestui interesant concurs.

(Va urma.)

Intâmpinare.

Onorată Redacțiune! Ca amică al adevărului sunteți rugată să dați loc în coloanele ziarului D-Voastră următoarei declarațiuni:

Subscrișii declarăm, că scriitorul pseudonim Munteanul de pe Câmpiă, a corespondenței din n-rul 222—1908 a ziarului »Gazeta Transilvaniei«, sub titlul »Sinodul de toamnă din Ludoșul de Mureș«, mistifică și scrie neadevăr când la aruncarea insultelor și invectivelor asupra foaiei »Unirea« din Blaj afirmă ar fi primit încredințarea preoțimei districtuale.

Desaprobăm abusul făcut de numele întregei preoțimi districtuale, cu atât mai vârtos, că ca adicți a principiilor profesate de foaia »Unirea« nici nu vrem, nici permitem cuiva să o atace pe nedreptul, precând ea binemerilează mulțămite pentru jertfe aduse întru apărarea bisericei și națiunei noastre.

Ținem a reduce la adevărată valoare necuviințele debitate ca să prevenim o dreaptă isbucnire de indignare a clerului bisericei noastre pentru cuprinsul vătămător a acelei corespondențe față de »Unirea« în următoarele:

Fapt e că din partea presidiului sinodal după-ce conclusul publicat s'a adus, s'a manifestat părerea, că acel conclus să se dea publicității prin vre-un membru al sinodului, pe motivul că după-ce anul curent este ultimul din ciclul de 10 ani, pe cât timp s'a stabilit taxa solvindă de preoți la fondul preoților deficienți și că după ce în vederea regulărei venitelor preoțești congruale unii preoți și-au arătat pe calea publicității opiniunea lor individuală referitoare la fondul din cestiune, să se cunoască și opiniunea preoțimei tractului Ludoș și să se dea ocasiune și preoțimei din celelalte districte protopopești a se pronunța în obiectul acesta, și aceasta cu scopul ca de cumva nu s'ar putea ține un sinod archidiecesan, în care să se stabilească și cvota amintită, Veneratul Consistor cunoscând opiniunea majorității clerului archidiecesan, pe această basă să o poată stabili pentru întreaga archidiecesă.

Incredințare nelimitată și în alt sens nimănui nu i-s'a dat. — Cu cuvenită stimă.

M. Ludoș, la 27 Oct. n. 1908.

George *Florian* notar districtual, parochul Sângerului; Ioan *Boeriu* parochul gr. cat. a M. Lechinței; Romul S. *Orbeanu* preotul gr. cat. a Iclanzelului; Basiliu *Angelu* par. gr. cat. a M. Datesului.

Am dat loc întâmpinărei de mai sus pentru a arăta că nu este și n'a putut fi intențiunea noastră de a sprijinl pasiunile unor malcotenți contra vreunui confrate, de ar avea chiar păreri mai divergente de ale noastre decât ale „Unirei“. Domnii semnați în întâmpinare, prea preocupați de a se afirma ca „adicti ai principiilor proferate“ de foaia „Unirea“, trec cu vederea că ceeace desmint este numai o închipuire a d-lor.

Corespondentul nostru Munteanul de pe Câmpie a desaprobat cei drept personal atitudinea „Unirei“ care vorbește de pe un piedestal atât de înalt și privește cu atâta trufie la dânsul, dar nici c'un cuvânt n'a afirmat, că critica aceasta ar face-o *în numele* preoțimei districtuale. El zise: „Eu ca încredințatul (nu din încredințarea) preoțimei districtuale (de a face raportul într'o foaie românească) mă am decis să nu public raportul în „Unirea“, ci în „Gazetă“. Dânsul ia dar tot lucrul și toată critica asupră-și, dând espresiune numai părerei sale personale, ce și-o va fi câșgat în convorbire cu unii și alții, că nici preoțimea districtuală nu este tocmai încântată de aceea cum l'a sictirit „Unirea“.

Iar noi adaugem că cu toate întâmpinările și declarările adicților principiilor profesate de „Unirea“, aceasta nu se va putea impune printr'o atitudine ca aceea observată față de corespondentul nostru!

ULTIME ȘTIRI.

Petersburg, 30 Oct. Astăzi va fi primit în audiență de Țarul Rusiei principele moștenitor al Serbiei, George. La locurile competente se crede, că Rusia nu va consimți la compensațiuni teritoriale pentru Serbia. Din contră se va atrage atențiunea Serbiei, să nu se lase răpită la fapte neprecugetate.

Bibliografie.

— »Ciprian Porumbescu, icoane din frământările unui suflet de artist.« De Dr. Valeriu *Branisce.* Broșură de 120 pagini. Cu portretul lui Ciprian Porumbescu, după ultima fotografie. Prețul unui exemplar 1 cor. 50 bani. Se poate comanda prin librăria »Gazetei«.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons: Victor Branisce

Nr. 558 și 1003—1908.

Concurs.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român" publică concurs pentru următoarele stipendii:

1) *Un stipendiu de Kor. 120·— din fundațiunea Gallianu de Kecske's,* pentru un elev de naționalitate română, care urmează la vre una din școalele medii din Transilvania. Se vor preferì, în înțelesul literelor fundaționale descendenții familiilor Popu și Antonu.

2) *Un stipendiu de Kor. 200·— din fundațiunea Georgiu Boeriu din Vad,* pentru un elev de naționalitate română, înrudit cu fundatorul, care urmează la vre-una din școalele medii din patrie; iar încât nu s'ar găsi pețenți se vor da 2 ajutoare de câte Kor 100.— la 2 tineri cari învață vre o meserie și sunt înrudiți cu fundatorul.

Cererile pentru aceste stipendii se vor înainta Comitetului central al Asociațiunii (Sibiiu, Str. Morii Nr 6) până la 1 Decemvrie st. n. a. c., însoțite de următoarele acte:

a) Certificat de botez;

b) Certificat pe an. școl. 1907/8;

c) Certificat de paupertate; eventual

d) Actele cari să dovedească înrudirea cu fundatorul.

Cererile întrate după terminul indicat nu vor fi luate în considerație.

Sibiiu, din ședința comitetului central al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în 16 Octomvre 1908.

Prezident:

Iosif Sterca Șuluțu.

Tipografia A. Mureșianu Brașov.